

GRØNNBOKA

STATSBYGGS

GENERELLE OG SPESIELLE

KONTRAKTSBESTEMMELSER

FOR

PROSJEKTERING

Innhold

DEL I 3

GENERELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER.....	3
1 Reklame, kontakt med media og innsynsrett (tillegg til NS 8401 pkt 3)	3
1.1 Reklame.....	3
1.2 Kontakt med media.....	3
1.3 Innsynsrett	3
2 Organisatoriske bestemmelser (NS 8401 pkt 5).....	3
2.1 Underrådgivere, siderådgivere og andre medhjelpere (NS 8401 pkt 5.3).....	3
2.2 Overdragelse og tiltransport (NS 8401 pkt 5.4).....	4
2.3 Gruppekonerter/pålagte gruppekonerter (NS 8401 pkt 5.5 og 5.6)	4
2.4 Personell for utføring av oppdraget (tillegg til NS 8401 pkt 5)	4
3 Rettigheter til prosjektmateriale (NS 8401 pkt 6.1)	4
4 Den prosjekterendes plikter (NS 8401 pkt 7)	4
4.1 Den prosjekterendes uavhengighet (NS 8401 pkt 7.1)	4
4.2 Forsikring (NS 8401 pkt 7.2).....	4
4.3 Oppdragets organisering (NS 8401 pkt 7.3)	5
5 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak (NS 8401 pkt 8.1)	5
6 Endringer (NS 8401 pkt 10).....	5
6.1 Oppdragsgiverens rett til å kreve endringer (tillegg til NS 8401 pkt 10.1)	5
6.2 Varsling (NS 8401 pkt 10.2)	6
7 Prosjekteringsfeil – tropisk tømmer (tillegg til NS 8401 pkt 13)	6
8 Pris (NS 8401 pkt 15)	6
8.1 Regulering av prisen (NS 8401 pkt 15.1.2).....	6
8.2 Betaling etter medgått tid (regningsarbeid) (NS 8401 pkt 15.1.3)	6
8.3 Utgifter (NS 8401 pkt 15.1.4).....	6
8.4 Betaling (NS 8401 pkt 15.2)	7
9 Avbestilling – opsjoner (tillegg til NS 8401 pkt 16).....	7
10 Oppsigelse (tillegg til NS 8401)	7
11 Misligholdt kontraktsforpliktelse - konsekvens for senere konkurranser (tillegg til NS 8401).....	7
12 Tvister (NS 8401 pkt 18).....	7
DEL II.....	8
SPESIELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER	8
13 Personell for utføring av oppdraget (tillegg til NS 8401 pkt 5)	8
14 Tiltransport (NS 8401 pkt 5.4.2)	8
15 Reaksjon ved forsinkelse (NS 8401 pkt 12.2).....	8
16 Ytterligere avvik fra NS 8401/Avvik fra generelle kontraktsbestemmelser	8
Blankett 1A - NS 8401 Forsikringsattest ansvarsforsikring - enkeltprosjekterende	9
Blankett 1B - NS 8401 Forsikringsattest ansvarsforsikring - gruppekonerter	11

Som generelle kontraktsbestemmelser gjelder NS 8401:2010 *Alminnelige kontraktsbestemmelser for prosjekteringsoppdrag* med de presiseringer og endringer som er angitt nedenfor. Endringer og presiseringer til NS 8401 er delt i to; de generelle kontraktsbestemmelser i del I som er identiske for alle kontrakter der Grønnboka benyttes, og de spesielle kontraktsbestemmelser i del II som kan variere fra kontrakt til kontrakt.

Innenfor hver del av Grønnboka er presiseringer og endringer til NS 8401 angitt i kronologisk rekkefølge med henvisninger til aktuell bestemmelse i standarden.

DEL I GENERELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER

1 Reklame, kontakt med media og innsynsrett (tillegg til NS 8401 pkt 3)

1.1 Reklame

Dersom den prosjekterende eller dennes leverandører/underrådgivere/ kontraktsmedhjelpere for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget, utover å oppgi oppdraget som generell referanse, skal dette forelegges og godkjennes av oppdragsgiver på forhånd.

Det er ikke tillatt til å drive reklame eller PR for eget firma på byggeplass eller på byggeplasskilt.

1.2 Kontakt med media

All kontakt med media skal håndteres av oppdragsgiver. Skulle det komme henvendelser fra media (avis, fjernsyn, radio, fagtidsskrift m.m.) om kontraktsmessige forhold eller forhold i tilknytning til kontrakten, plikter den prosjekterende å henvise til oppdragsgiver.

1.3 Innsynsrett

Oppdragsgiver, eller den som er bemyndiget av oppdragsgiver, skal ha rett til innsyn i den prosjekterendes kvalitetssystem og de deler av styringssystemet (f.eks. for økonomi, ytre miljø, SHA) og regnskap, som kan ha betydning for den prosjekterendes oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter revisjon ved intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Den prosjekterende skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted.

Den prosjekterende skal sikre at oppdragsgiver har tilsvarende innsynsrett hos den prosjekterendes direkte og indirekte leverandører, underrådgivere og eventuelle kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for den prosjekterendes evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor oppdragsgiver.

2 Organisatoriske bestemmelser (NS 8401 pkt 5)

2.1 Underrådgivere, siderådgivere og andre medhjelpere (NS 8401 pkt 5.3)

Den prosjekterende skal ikke engasjere underleverandører for å utføre arbeid under denne kontrakten som er i en situasjon som nevnt i forskrift om offentlige anskaffelser § 24-4 (3).

2.2 Overdragelse og tiltransport (NS 8401 pkt 5.4)

Når totalentreprenøren iht avtale med oppdragsgiver overtar risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av oppdragsgiver før kontraktsinngåelse, overtar totalentreprenøren også oppdragsgivers eventuelle krav mot den prosjekterende.

Det samme gjelder når totalentreprenøren eller annen prosjekterende iht avtale med oppdragsgiver overtar risikoen for eventuelle feil og mangler i prosjekteringsarbeidet foretatt før tiltransporten av den prosjekterende.

2.3 Gruppekontrakter/pålagte gruppekontrakter (NS 8401 pkt 5.5 og 5.6)

Når en prosjekteringsgruppekoordinator er engasjert i et prosjekt, er han medlem av prosjekteringsgruppen, og NS 8401 pkt 5.5 og 5.6 gjelder for denne.

2.4 Personell for utføring av oppdraget (tillegg til NS 8401 pkt 5)

Den prosjekterende kan ikke uten oppdragsgiverens skriftlige samtykke skifte ut personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av kontrakten, avtalt som erstatning for en slik person. Oppdragsgiver kan bare nekte samtykke dersom han har saklig grunn. Oppdragsgiver skal svare innen rimelig tid etter han har mottatt forespørsel om samtykke. Ved bytte av personell kan oppdragsgiveren i rimelig utstrekning kreve kostnadsfri overlapping.

Dersom slikt personell, uten skriftlig samtykke skiftes ut, på tross av at oppdragsgiveren har saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på kr 10.000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av oppdragsgiveren. Dagmulkt påløper uansett ikke der oppdragsgiver har unnlatt å påberope seg kontraktsbrudd uten ugrunnet opphold etter at han ble kjent med personskiftet.

Samlet dagmulktsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10% av kontraktssummen/antatt totalt honorar eksklusiv merverdiavgift, maksimalt kr 300.000. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

3 Rettigheter til prosjektmateriale (NS 8401 pkt 6.1)

Oppdragsgiver har rett til å gjøre endringer i prosjektmateriale samt gjøre prosjektmateriale tilgjengelig for allmennheten med de begrensninger som følger av åndsverkloven § 3.

4 Den prosjekterendes plikter (NS 8401 pkt 7)

4.1 Den prosjekterendes uavhengighet (NS 8401 pkt 7.1)

Den prosjekterende kan ikke samtidig med det aktuelle oppdraget påta seg oppdrag som byggeleder eller prosjekteringsleder ved samme prosjekt, med mindre oppdragsgiveren har gitt skriftlig samtykke til dette.

Så lenge oppdraget for Statsbygg pågår, kan den prosjekterende heller ikke uten samtykke påta seg oppgaver for andre oppdragsgivere i tilknytning til dette prosjektet.

4.2 Forsikring (NS 8401 pkt 7.2)

Den prosjekterendes forsikring i henhold til NS 8401 pkt 7.2 skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres ved utfylling av vedlagte formular; Blankett 1A - NS 8401 Forsikringsattest ansvarsforsikring – enkeltprosjekterende eller hvis kontrakten er en gruppekontrakt;

Blankett 1B - NS 8401 Forsikringsattest ansvarforsikring - gruppekontrakt. Oppdragsgiver plikter ikke å betale avdrag før han har mottatt nevnte attest.

4.3 Oppdragets organisering (NS 8401 pkt 7.3)

Den prosjekterende skal ha og følge et styringssystem og en kvalitetsplan som tilfredsstillende følger deler av NS-EN ISO 9001:2008 "Systemer for kvalitetsstyring. Krav": Pkt 4 System for kvalitetsstyring – Krav, pkt 5 Ledelsens ansvar, pkt 6 Ressursstyring og pkt 8 Målinger, analyse og forbedringer.

5 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak (NS 8401 pkt 8.1)

Krav til gjengs lønn og arbeidsvilkår for arbeidstakere

Den prosjekterende er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Den prosjekterende plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører og innleide. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal den prosjekterende rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør, er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. av 4. juni 1993 § 13, skal gjelde i begge disse tilfellene.

Oppdragsgiveren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos den prosjekterende kan påberopes av oppdragsgiveren som grunnlag for heving, selv om den prosjekterende retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet, herunder bemanningsselskaper, kan oppdragsgiver på samme måte kreve at den prosjekterende skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiver.

Alle avtaler den prosjekterende inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

6 Endringer (NS 8401 pkt 10)

6.1 Oppdragsgiverens rett til å kreve endringer (tillegg til NS 8401 pkt 10.1)

Oppdragsgiver har rett til å foreta tilleggsbestillinger i en periode på inntil 2 år etter overtakelse av byggearbeidene som det opprinnelige oppdraget er knyttet til. Kontraktens vilkår og priser,

indeksregulert etter Grønboka pkt. 8.1, gjelder tilsvarende. Samlede tilleggsbestillinger etter overtakelse skal ikke utgjøre mer enn 10 % av opprinnelig fastpris eller honorarbudsjet.

Retten til å foreta slike tilleggsbestillinger påvirker ikke utgangspunktet for reklamasjonsfristen i NS 8401 pkt 13.4 tredje ledd.

6.2 Varsling (NS 8401 pkt 10.2)

Ved tvist, har den prosjekterende plikt til å utføre det som er pålagt, uten at oppdragsgiver stiller sikkerhet.

7 Prosjekteringsfeil – tropisk tømmer (tillegg til NS 8401 pkt 13)

Dersom det prosjekteres i strid med Statsbyggs miljøoppfølgingsprogram (MOP) eller byggeprogram hva gjelder tropisk tømmer, er dette en prosjekteringsfeil som kan kreves rettet, uavhengig av kostnadene ved slik retting. Den prosjekterende blir videre ansvarlig for det tap oppdragsgiveren lider som følge av prosjekteringsfeilen. Ansvarsbegrensningen i NS 8401 pkt 13.3 gjelder for beløpene i dette punkt.

8 Pris (NS 8401 pkt 15)

8.1 Regulering av prisen (NS 8401 pkt 15.1.2)

Fastprishonoraret, timepriser og kostnadssatser er gjenstand for indeksregulering i henhold til NS 3405 – Bestemmelser om regulering av kontraktssum for bygg og anlegg på grunn av endringer i lønninger, priser, sosiale utgifter m.v., - totalindeksmetoden, med ett kvartal som avregningsperiode. Ved reguleringen benyttes [Statistisk sentralbyrås byggekostnadsindeks for boligblokk, 2000 = 100¹](#) (boligblokk i alt)(hele bygget).

Dersom det gis tilbud under utførelsen, skal prisene i slike tilbud ikke prisreguleres med mindre annet er avtalt.

8.2 Betaling etter medgått tid (regningsarbeid) (NS 8401 pkt 15.1.3)

Dersom oppdraget honoreres etter medgått tid skal den prosjekterende i samarbeid med oppdragsgiveren utarbeide et budsjett for honorar og utgiftsdekning over kontraktperioden (honorarbudsjet), oppdelt etter avtale mellom partene.

Den prosjekterende skal uten ugrunnet opphold særskilt varsle oppdragsgiveren hvis utviklingen av prosjektet eller andre forhold viser at honorarbudsjet vil bli overskredet. Oppdragsgiveren skal uten ugrunnet opphold ta stilling til varselet. Overskridelser som ikke rettidig er varslet oppdragsgiveren, gir ikke grunnlag for krav på økt honorar.

Den prosjekterendes månedlige oppgaver over forbrukte timer, utlegg og utgifter, jf. NS 8401 pkt 15.1.3 fjerde ledd, skal også inneholde en status i forhold til honorarbudsjet og skal sendes oppdragsgiveren sammen med faktura.

8.3 Utgifter (NS 8401 pkt 15.1.4)

For oppdrag som honoreres etter fast pris, skal alle nødvendige reiser i forbindelse med gjennomføring av oppdraget inngå i fastprishonoraret.

For oppdrag som honoreres etter medgått tid, gjelder egne satser/enhetspriser for reiser til oppdragsgivers kontor og til byggeplass. Godtgjørelse for tidsforbruk på slike reiser, er inkludert i disse satsene/enhetsprisene.

8.4 Betaling (NS 8401 pkt 15.2)

Fakturering skal skje i henhold til Statsbyggs til enhver tid gjeldende rutiner.

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til Statsbyggs fakturamottak i samsvar med standarden Elektronisk handelsformat (EHF), fastsatt av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Faktura og kreditnota skal formidles via aksesspunkt i meldingsformidlerinfrastrukturen som forvaltes av DIFI.

9 Avbestilling – opsjoner (tillegg til NS 8401 pkt 16)

Opsjoner som ikke gjøres gjeldende, uavhengig av årsaken til dette, gir ikke rett til erstatning.

10 Oppsigelse (tillegg til NS 8401)

Oppdragsgiver kan si opp kontrakten uten å betale erstatning i de tilfeller som er nevnt i forskrift om offentlige anskaffelser § 28-3.

11 Misligholdt kontraktsforpliktelse - konsekvens for senere konkurranser (tillegg til NS 8401)

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil kunne bli nedtegnet og få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen.

12 Tvister (NS 8401 pkt 18)

For kontrakter der anleggsstedet er i utlandet, avtales Oslo tingrett som verneting.

Tvister behandles alltid etter norske prosessuelle og materielle regler.

Bestemmelsene om oppmann får kun anvendelse dersom begge parter i hvert enkelt tilfelle er enige om å forelegge tvisten for en oppmann.

DEL II

SPESIELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER

For det tilfelle at Statsbygg har unnlatt å velge en av flere alternative formuleringer i de spesielle kontraktsbestemmelser, gjelder alternativ 1. For det tilfelle at Statsbygg har unnlatt å velge ett av flere underalternativer for et valgt alternativ, gjelder alternativ a.

13 Personell for utføring av oppdraget (tillegg til NS 8401 pkt 5)

(Velg ett alternativ)

Alternativ 1: Kontraktsspråket er norsk. Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk.

14 Tiltransport (NS 8401 pkt 5.4.2)

(Velg ett alternativ)

Alternativ 1: Den prosjekterende kan tiltransporteres til en siderådgiver eller totalentreprenør.

(Statsbygg har utarbeidet standard tiltransportavtaler som finnes på Statsbygg.no)

15 Reaksjon ved forsinkelse (NS 8401 pkt 12.2)

(Velg ett alternativ)

- Alternativ 2: Ved forsinkelse kan oppdragsgiver kreve dagmulkt etter reglene i NS 8401 pkt 12. Den prosjekterendes frist for å utarbeide utkast til leveranseplan, jf. NS 8401 pkt 9.2 og fristen for oversendelse av internavtale ved gruppekontrakter, jf. NS 8401 pkt 5.5 og 5.6, er alltid dagmulksbelagt.

16 Ytterligere avvik fra NS 8401/Avvik fra generelle kontraktsbestemmelser

.....
.....
.....
.....

***

Blankett 1A - NS 8401 Forsikringsattest ansvarsforsikring - enkeltprosjekterende**FORSIKRINGSATTEST:
Ansvarsforsikring i overensstemmelse med NS 8401 pkt 7.2**

Undertegnede forsikringsselskap bekrefter herved at ansvarsforsikring er tegnet i overensstemmelse med NS 8401 pkt 7.2 og de nedenfor angitte krav.

Forsikringsselskapet kan i forsikringstiden bli fri sitt ansvar etter denne forsikringsattest

1. ved å varsle STATSBYGG minimum 30 dager før opphør av forsikringsdekningen dersom den sies opp eller av annen grunn faller bort.
2. ved at STATSBYGG mottar en tilsvarende og tilfredsstillende forsikringsattest som den foreliggende fra det forsikringsselskap som overtar forsikringsdekningen.

***

Forsikringstaker

Forsikringsselskapet bekrefter at .....

(prosjekterende) organisasjonsnr: ..... har tegnet ansvarsforsikring.

Forsikringspolise nr. ....

Forsikringssum

150 ganger grunnbeløpet i Folketrygden (G) for hele oppdraget.

Forsikringstid

Forsikringen gjelder inntil hele oppdraget, herunder reklamasjonsarbeid, er avsluttet.

Forsikringens omfang

Det er inngått kontrakt mellom Statsbygg og den prosjekterende om prosjektering av nybygg/påbygg/omprosjektering av eksisterende bygg

Aktuelt bygg.....

Prosjekt nr: .....

Adresse: .....

Forsikringen dekker erstatningsansvar for skade som den prosjekterende og dennes underrådgivere, leverandører eller kontraktsmedhjelpere kan påføre oppdragsgiver eller tredjemanns person og ting i forbindelse med utførelsen av oppdraget.

Forbehold

Forsikringsselskapet bekrefter at forsikringsavtalen ikke inneholder bestemmelser:

- Som reduserer oppdragsgiverens rett til å kreve forsikringsoppgjør direkte fra selskapet, eller
- Som kan redusere oppdragsgiverens krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er inntrådt, eller
- Som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av FALs deklarasjoniske bestemmelser.

***

Forsikringselskapet aksepterer norsk rett og verneing i Norge (Oslo tingrett eller annet verneing som den prosjekterende må akseptere) for eventuell tvist som involverer forsikringselskapet og relaterer seg til aktuell kontrakt.

Sted/dato

Forsikringselskap.....

.....

.....

Underskrift

Blankett 1B - NS 8401 Forsikringsattest ansvarsforsikring - gruppekontrakt**FORSIKRINGSATTEST**
Ansvarsforsikring i overensstemmelse med NS 8401 pkt 7.2

Undertegnede forsikringsselskap bekrefter herved at ansvarsforsikring er tegnet i overensstemmelse med NS 8401 pkt 7.2 og de nedenfor angitte krav.

Forsikringsselskapet kan i forsikringstiden bli fri sitt ansvar etter denne forsikringsattest

1. ved å varsle STATSBYGG minimum 30 dager før opphør av forsikringsdekningen dersom den sies opp eller av annen grunn faller bort.
2. ved at STATSBYGG mottar en tilsvarende og tilfredsstillende forsikringsattest som den foreliggende fra det forsikringsselskap som overtar forsikringsdekningen.

***

Forsikringstaker

Forsikringsselskapet bekrefter at .....(prosjekterende) har tegnet ansvarsforsikring.

Forsikringspolise nr. ....

Forsikringssum

150 ganger grunnbeløpet i Folketrygden (G) for hele oppdraget.

Forsikringstid

Forsikringen gjelder inntil hele oppdraget, herunder reklamasjonsarbeid, er avsluttet.

Forsikringens omfang

Det er inngått kontrakt mellom Statsbygg og den prosjekterende om prosjektering av nybygg/påbygg/omprosjektering av eksisterende bygg

Aktuelt bygg.....

Prosjekt nr: .....

Adresse: .....

Forsikringen dekker erstatningsansvar for skade som den prosjekterende og dennes underrådgivere, leverandører eller kontraktsmedhjelpere kan påføre oppdragsgiver eller tredjemanns person og ting i forbindelse med utførelsen av oppdraget.

Forsikringen dekker også solidaransvaret etter NS 8401 pkt 5.5 og 5.6 og kontrakten/ Grønnboka pkt 2.2.

Forbehold

Forsikringsselskapet bekrefter at forsikringsavtalen ikke inneholder bestemmelser:

- Som reduserer oppdragsgiverens rett til å kreve forsikringsoppgjør direkte fra selskapet, eller
- Som kan redusere oppdragsgiverens krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er inntrådt, eller
- Som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av FALs deklarasjoniske bestemmelser.

***

Forsikringselskapet aksepterer norsk rett og verneing i Norge (Oslo tingrett eller annet verneing som den prosjekterende må akseptere) for eventuell tvist som involverer forsikringselskapet og relaterer seg til aktuell kontrakt.

Sted/dato

Forsikringselskap.....

.....

.....

Underskrift